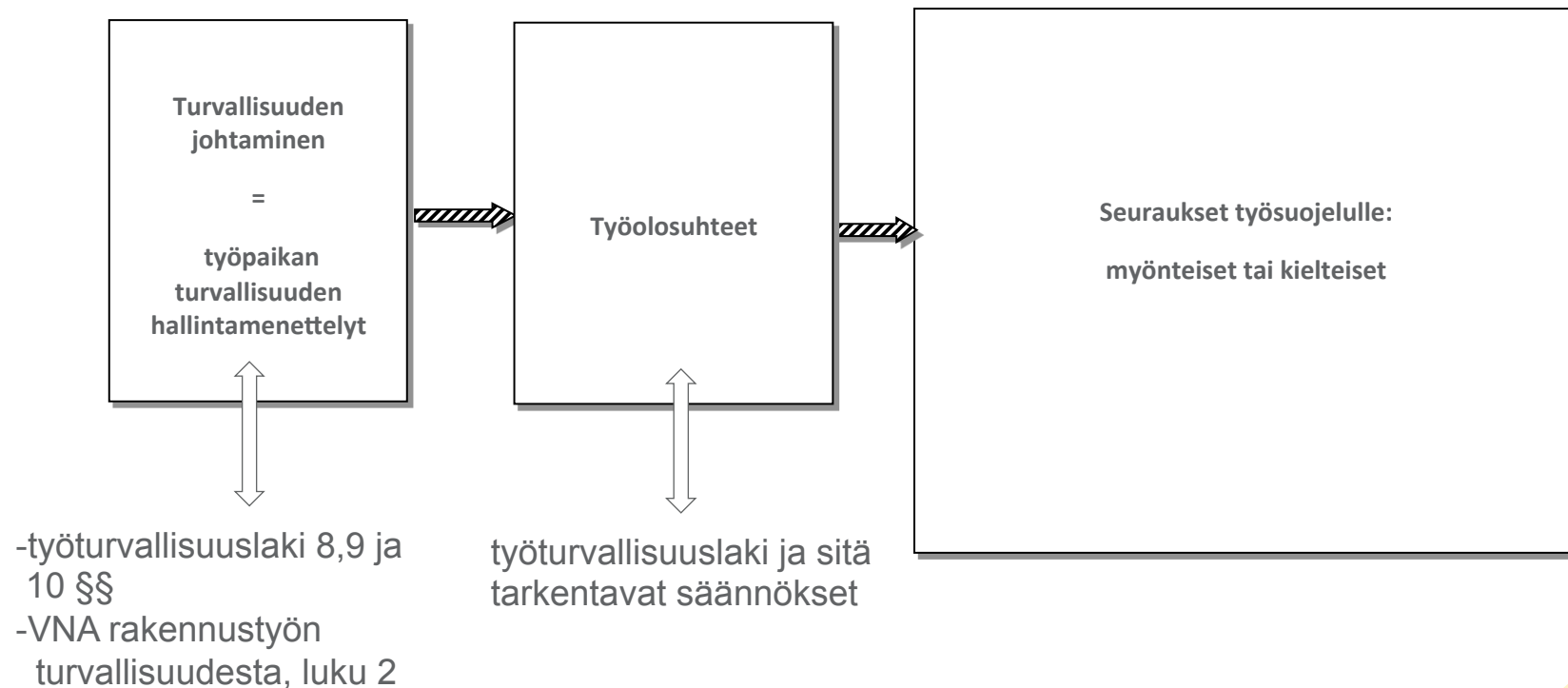

Miten työturvallisuuslain turvallisuusjohtaminen näkyy viranomaisvalvonnassa

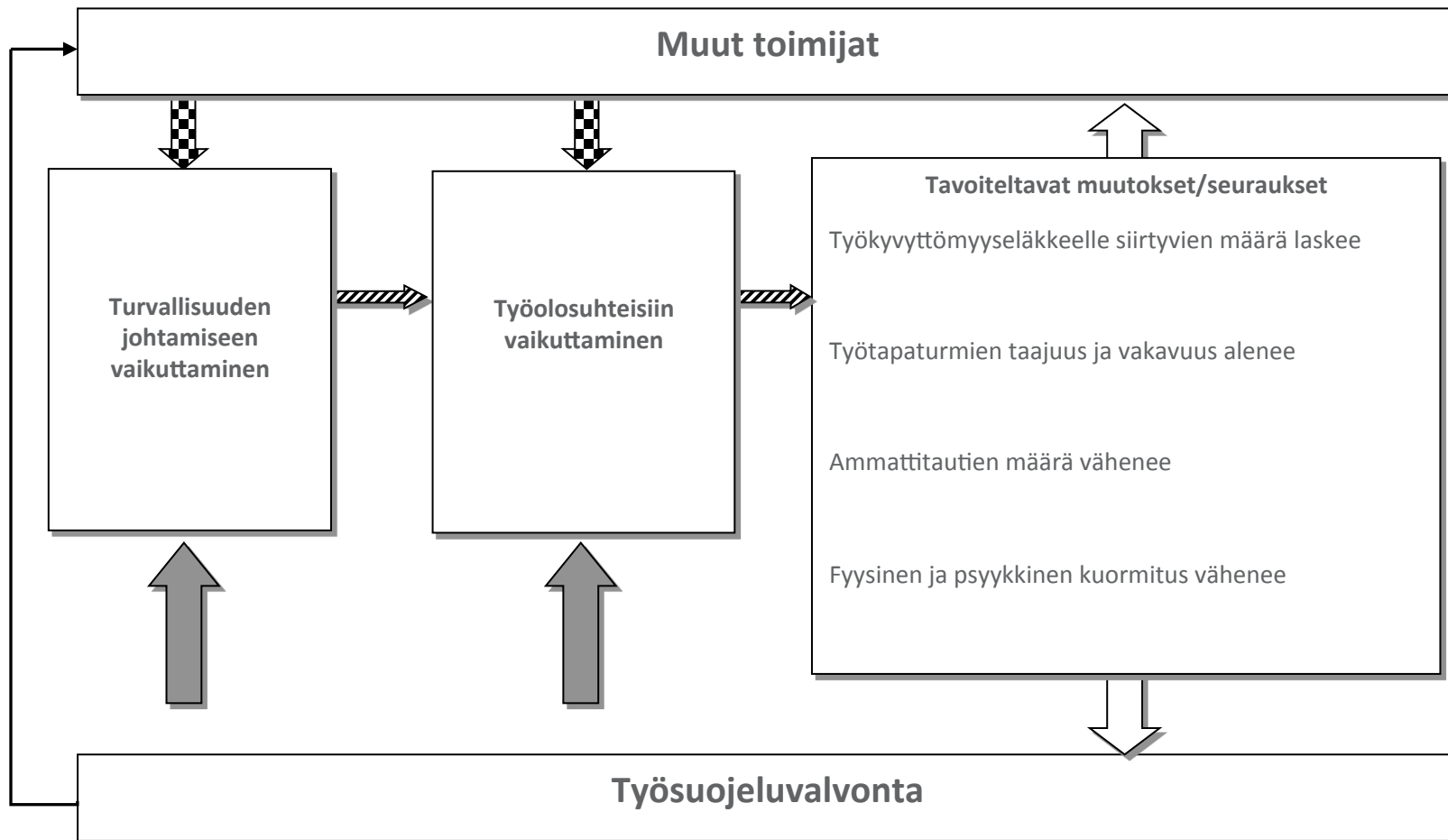
Ratuke-seminaari
30.10.2012

Markku Marjamäki

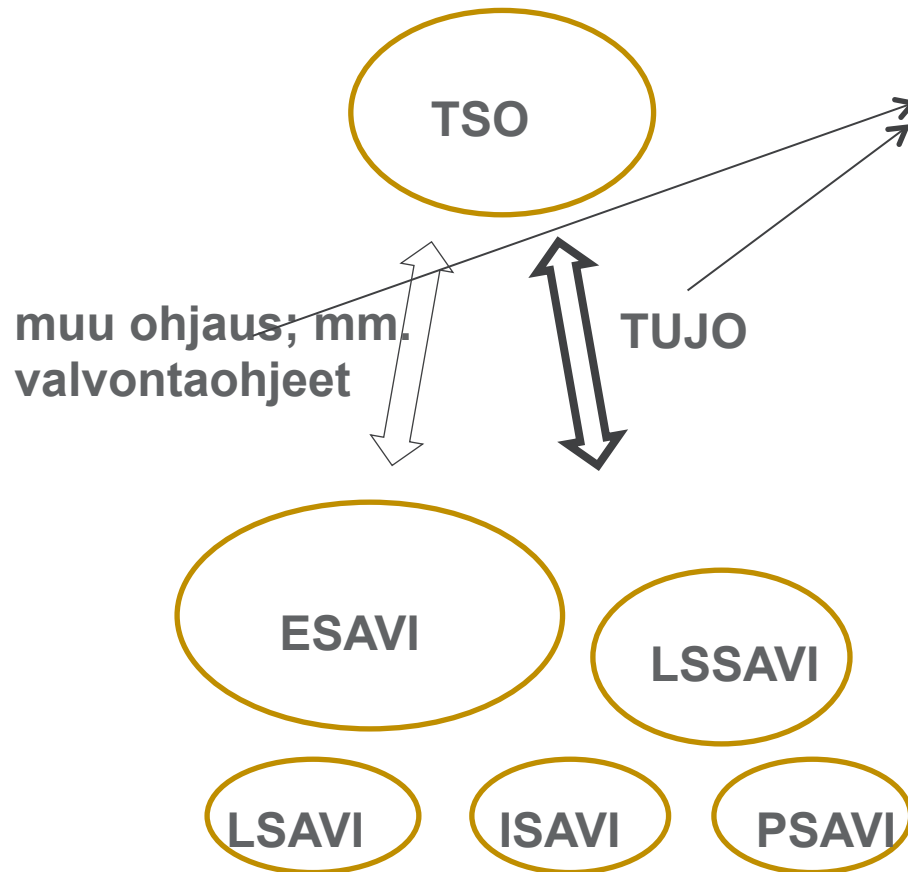
Jokaiselta työpaikalta löytyvä vaikutusketju ja sen sääntely

Valvonnan keskeiset vaikutuskanavat

Koordinaatioryhmät ja työsuojeluvalvonnan sisältöön liittyvä ohjaus

näitä tukevat:

- valvontakokoukset, n. 4 kpl/v.
- työsuojeluosaston valvontayksikön ja vastualueiden johdon työkokoukset
- koordinaatioryhmät; mm. rakennusalan koordinaatioryhmä:

- * valvonnan suunnittelu ja kehittämien ottaen huomioon ts-vastuualueen käytännöt ja tulosohjauksen asettamat reunaehdot
- * valtakunnallisen sidosryhmäyhteistyön hoitaminen
- * lainsäädännön tulkintakysymykset

Työsuojelun valvontastrategia rakennusosalalla

v. 2013

1/4

- valvonnan tavoite
 - valvonnan keskeinen ajatus on saada sirpaloitunut yrittäjäjoukko hoitamaan työsuojelutoimenpiteet sekä edistää heille kuuluvien verojen, maksujen ja työsuhdevelvoitteiden hoitamista. Lisäksi pyritään siihen, että rakennusosalasta muodostuu nykyaikainen, työhyvinvoinnista huolehtiva toimiala.
- valvontakokonaisuudet ↔ rakennuskentän segmentointi
 - työturvallisuuskilpailut (talonrakennus ja infra)
 - muiden päätoteuttajien valvonta
 - harmaan talouden valvonta
 - rakennusalan erityisasioiden valvonta
- valvontaa tuetaan
 - yhtenäisellä toimivallan käytöllä
 - viestinnällä

Työsuojelun valvontastrategia rakennusalalla

v. 2013

2/4

- työturvallisuuskilpailut
 - eturivin päätoteuttajat sekä työolojen parantamiseen motivoituneet yritykset ⇔ minimitason valvontaa vain turvallisuuskilpailujen yhteydessä
 - asiakasaloitteet hoidetaan kattavasti
- muiden päätoteuttajien valvonta
 - yhteiset minimiasialistat koko maassa
 - sekä uudis- että korjauskohteet
 - myös omakotirakentaminen kohteena
 - tiukka valvontaote perinteisillä menetelmillä
 - asiakasaloitteet hoidetaan kattavasti

Työsuojelun valvontastrategia rakennusosalalla

v. 2013

3/4

- harmaan talouden valvonta
 - valvotaan, että työnantajat
 - käyttävät työvoimaa, jolla on työnteko-oikeus Suomessa
 - noudattavat työsuhteissaan lainsäädäntöä
 - varmistavat, että sopimus Kumppani on huolehtinut yhteiskuntavelvoitteistaan (ns. tilaajavastuulaki)
 - huolehtivat veronumeron sisältävän tunnustekortin käytöstä
 - valvonnan kohdistaminen:
 - yritykset, joilla on nykyhetken tietämyksen mukaiset parhaat käytännöt
 - yritykset, jotka pyrkivät noudattamaan lainsäädännön minimitasoa, mutta mm. ”ketjut vuotavat”
 - yritykset, joilla on puutteita lainsäädännön noudattamisessa

Työsuojelun valvontastrategia rakennusosalalla

v. 2013

4/4

- harmaan talouden valvonta, jatkoa
 - toimitaan tehokkaassa yhteistyössä Rakennusteollisuus RT:n, Rakennusliiton ja Raklin kanssa. Viritetään yhteistyö huippuunsa: yhteistyökumppaneina poliisi, verottaja, eläketurvakeskus ja TVL
- erityisurakoitsijoiden ja muiden asioiden valvonta:
 - asbestiyritykset
 - telineiden pystytysurakoitsijat
 - pölyntorjunta
 - henkilönostinten tarkastajat
 - räjäytys- ja louhintatyöt

Vastauksia esitettyihin kysymyksiin ja näkökulmiin

1/3

- Miten TtL:n tarkoittama turvallisuusjohtaminen näkyy valvonnassa?
 - rakennusalalla ei juurikaan ole turvallisuusjohtamista/hallintajärjestelmiä ”tarkastettu”. Kyseessä tietoinen valinta: ts- viranomaisen antaa ”painetta” olosuhteiden tasosta (TR- ja MVR-mittarit) ja yritys kehittää parhaan mahdollisen käytännön turvallisuusjohtamiseen. Tietyissä tilanteissa on kuitenkin käytetty hyväksi hallintajärjestelmien tarkastamista
- Miten viranomaisen tulkinnat saataisiin eri alueilla samanlaisiksi, toimiiko koordinaatioryhmä?
 - vaikea kysymys, mutta koordinaatioryhmä kyllä toimii ansiokkaasti. Tilanne on valvontajohtajan näkökulmasta parantunut ja paranee

Vastauksia esitettyihin kysymyksiin ja näkökulmiin

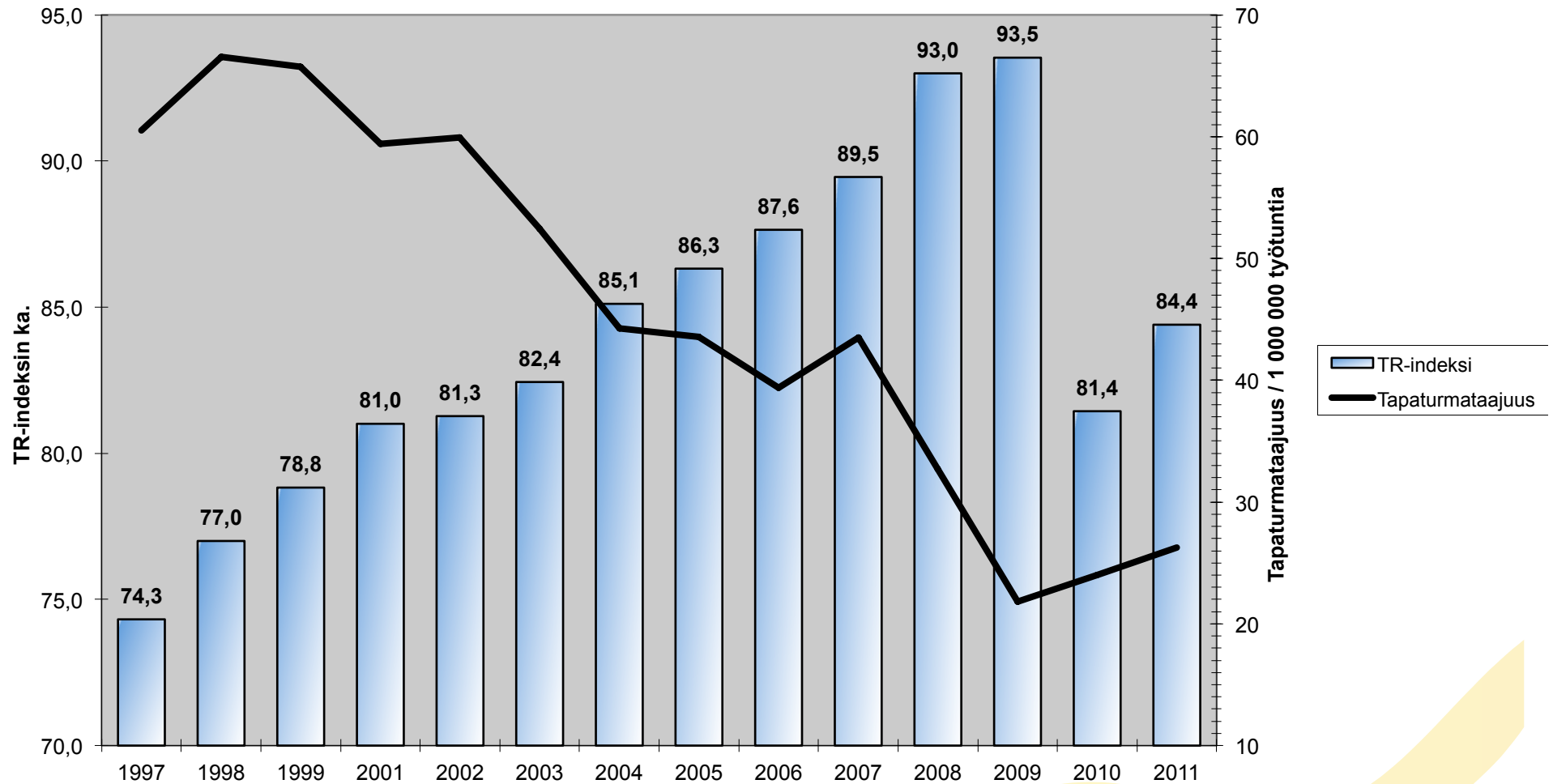
2/3

- Millä edellytyksillä turvallisuuskoordinaattori ja työmaan turvallisuudesta vastuussa oleva voi olla sama henkilö?
 - silloin, kun rakennuttaja ja päätoteuttaja on sama taho. Riippuu toimivallasta, milloin henkilöityy samaan persoonaan, jos henkilöityy
- Mikä on nykytilanne tarkastusten painopisteiden suhteen (pienet, isot jne. - A,B,C-luokat)?
 - vrt. edellä esitetyt diat
- Mitkä säännökset lähtien Rakennustöiden järjestysohjeesta 1969 ovat tuottaneet eniten tulosta?
 - ehdottomasti nykyisen rakennustyön turvallisuutta koskevan valtioneuvoston asetuksen luku 2.

Vastauksia esitettyihin kysymyksiin ja näkökulmiin 3/3

- Mitkä ovat keinot päästä nolla tapaturmatavoitteeseen?
 - loppupelissä on yrityksestä itsestään kiinni: jos löytyy tahtotilaa, päästään ainakin hyvin lähelle

TR-indeksi ja tapaturmat

Ruotsi ratkoi rakennusalan ongelmia yhteistyöllä

KL
21.9.2012

Skanskan Kenneth Nilsson: Ruotsissa keskusteltiin 10 vuotta sitten asioista, joista nyt puhutaan Suomessa.

Esko Lukkari
esko.lukkari@kauppalehti.fi

Skanskan toimitusjohtajana vuoden Suomessa toiminut **Kenneth Nilsson** ehdottaa, että Suomessa harkittaisiin Ruotsissa hyväksi koettua mallia rakennusalan ongelmien ratkaisemisessa.

Nilssonin mukaan Ruotsin rakennusteollisuus havahtui 2000-luvun alussa siihen, että alan imago oli huono, oli kartelleja, huonoa laatua, hankeaikataulut ja budjetit pettivät ja alan sisällä riideltiin. Tuttuja asioita tämän päivän Suomessa.

"Alalle perustettiin FIA ((Förnyelse i anläggningsbranschen) eli rakennusalan toimijoiden foorumi. Sen tehtäväksi tuli epäkohtien korjaaminen. Mukaan lähtivät kaikki keskeiset toimijat ja myös julkisen vallan organisaatiot. Nyt vuosia myöhemmin konkreettiset tulokset kertovat monen asian parantuneen, vaikka FIA ei enää toimikaan", hän sanoo.

Nilssonin mukaan suurten julkisten hankkeiden aikataulut ja budjetit pitävät nyt Ruotsissa alempaa paremmin. Myös rakentamisen laatu on parantunut ja kartelleista on päästy eroon.

"Suomessa kannattaisi harkita ainakin samanlaista ongelmien ratkomismallia, vaikka uusia organisaatioita ei perustettaisikaan. Ruotsissa keskusteltiin 10 vuotta sitten asioista, joista nyt puhutaan Suomessa, hän sanoo.

Nilsson puhui torstaina Suomen rakennusmedian järjestämässä Rakennusteollisuuden Vuosipäivässä 2012. Päivän yhtenä keskeisenä teemana pohdittiin keinoja alan imagon parantamiseksi.

Nilssonin mukaan Suomessa rakennusalalla on vallalla vielä macho-mentaliteettiä. Se näkyy alan huonoina työturvallisuusluokina.

Myös Rakennusteollisuus ry:n hallituksen puheenjohtaja Lemminkäinen toimitusjohtaja **Timo Kohtamäki** puuttui työturvallisuuteen. Hänen mukaansa **alan yritykset noudattavat erittäin korkeaa työturvallisuustasoa, kun tilaajana on vaikkapa vaativa öljy- tai kemiantollisuuden suuryritys.**

"Alalla mennään tilaajan mukaan. Jos tilaaja ei aseta vaatimuksia, taso putoaa", hän sanoo.

Koska laki ei velvoita noudattamaan säännöksiä sen mukaan, kuka on tilaaja, niin onko niin, että säädetyt vaatimukset on mitoitettu liian alas?

